

NFO GJENNOM 5 0 ÅR

6/12-38 --- 6/12-88

"Etter ønske av D.N.L`s og andre selskapers autoriserte flymekanikere ble det av Aase, Langnes, Larsen og Schibbye, mekanikere i D.N.L ,tatt initiativ til dannelsen av en fagforening."

"Hensikten med foreningen er å samle alle autoriserte flymekanikere som er i civil tjeneste, og å arbeide for felles interesser."

Jeg innleder fra møteprotokoll av 6/12 1938 på Gressholmen, som er den eldste nedskrevne dokumentasjon fra dannelsen av en separat organisasjon for offentlig autoriserte flymekanikere i Norge, som var tittelen den gangen.

Allerede medio januar 1939 ble generalforsamlingen for autoriserte flymekanikere avholdt med deltakere fra :

Det Norske Luftfartsselskap. A/S

Widerøes Flyveselskap A/S Oslo

Solbergs Flyselskap A/S Bergen

Norsk Luftfoto A/S Oslo

Dette initiativ var de første skritt på en kronglete og begivenhetsrik vei. Som en liten gruppe, bestående av personer i nøkkelposisjoner, spredt over hele landet og til stadighet på reisefot, bød dette på mange problemer.

Fra starten av var benevnelsen Autoriserte Flymekanikerens Forening, forkortet AFF.

De autoriserte førte som nevnt en noe omflakkende tilværelse og var i tillegg ikke samlet i AFF, men spredt bl.a. i Norsk Jern og Metall Arbeiderforbund (NJ&MF)

I et forsøk på å øke potensialet ble en kontakt med Bil-arbeiderforeningen forsøkt, i den meget korte perioden frem til annen verdenskrig. Som følge av krigen ble foreningen oppløst den 21. februar 1941 av en enstemmig generalforsamling.

Allerede i mai 1945 kom atter ildsjelene sammen, denne gangen med militær rang. Man begynte å orientere seg mot bl.a. avdeling for Sivil Luftfart som på det tidspunkt var underlagt Forsvars-departementet.

Erfaringen fra England med hensyn til faglig status og kompetanse mente man ikke ville holde innenfor en fremtidig sivil luftfart i Norge. Man engasjerte seg derfor sterkt for å få myndighetene til å være med på å heve kompetanse kravene, deriblant behovet for offentlige flymekanikersertifikat. En ikke ukjent problemstilling selv i dag.

I årene som fulgte ble det gjort en del henvendelser til andre etablerte foreninger, både i og utenfor bransjen. Innen luftfarten var det særlig Norges Ruteflygeres Forening som ble ofret oppmerksomhet. At et initiativ for en eventuell sammenslåing ikke bar frukter, ble klart allerede i 1948.

Utenfor luftfarten vurderte AFF sammenslåing med både Norsk Maskinistforening og en teknikerforening ved Porsgrunn Porselænsfabrik.

Forholdet til LO ble også vurdert. Ettersom kontakten med de andre foreningene ikke førte fram, ble det til at AFF meldte seg inn i LO i 1958.

Gjennom mange år i Norsk Jern & Metall tapte de autoriserte mekanikerne stadig terreng i forhold til andre sertifiserte grupper innen luftfarten. Misnøyen med dette resulterte i at en ville forsøke å stå på egne ben.

I mai måned, nærmere bestemt 21. mai 1969, kom de autoriserte flymekanikerne sammen på Strand restaurant ved Fornebu for å drøfte problemene. Dette møtet resulterte i en ny tro på AFF. En større utmelding av NJ & MF i SAS var dermed en realitet. Opprøret den gangen gikk ikke upåaktet hen hverken i LO eller bedriftene. Både lovnader og trusler ble brukt for å forhindre at AFF skulle kunne utvikle seg til en selvstendig forening/organisasjon. Som nyvalgt formann i AFF, ledet John Giæver arbeidet med å forhandle fram en egen tariffavtale for de autoriserte flymekanikere.

Det første offisielle møtet etter reorganiseringen fant sted mellom AFF og SAS den 25. februar 1970. Dette resulterte i tariffforhandlinger mellom AFF og N.A.F, og tariffbestemmelsene ble en kopi av Flyverkstedsoverenskomsten mellom N.A.F. og NJ & MF av 2.juli 1970.

Med det potensialet som AFF i SAS representerte, hverken ville eller behøvde N.A.F. å føre separate forhandlinger med realitetsendrende virkning, selv om N.A.F. hadde godtatt AFF i SAS som egen organisasjon med selvstendig forhandlingsrett. Avtalen måtte ifølge N.A.F. ha samme innhold som den de sluttet med NJ & MF.

Riksmeklingsmannen slo sammen avstemmingsresultatet for AFF og Norsk Jern & Metallarbeider Forbund i tariffoppgjørene i 1972 og -74.

Man begynte å analysere situasjonen og fant ut at nøkkelen til påvirkning av egne arbeidsforhold lå i en landsomfattende organisasjon. Den 7.mai 1975 ble grunntanken fra 1938 realisert. De autoriserte flymekanikerne i Scandinavian Airlines System, Braathen`s SAFE, A/S Fred. Olsens

Flyselskap, Widerøe Flyveselskap A/S og Sterling Airways dannet en landsomfattende sentral organisasjon som ved navneendring i 1977 ble:

NORSK FLYTEKNIKER ORGANISASJON (NFO)

En frittstående partipolitisk nøytral organisasjon.

John Giæver (SAS) ble valgt til sentralstyreformann.

Oppslutningen om NFO var meget god. Hovedmålet i denne perioden ble å etablere en egen tariffavtale for flyteknikerområdet. Med erfaringen fra 1974 med bruk av lønnsnemnd, satset N.A.F på denne modellen også i 1976. Etter en kort streik og en ny Rikslønnsnemndbehandling ble resultatet en egen tariffavtale hvor forhandlingsretten ble slått fast.

Tariffoppgjørene frem til 1979 bar preg av liten gjennomslagskraft selv om forholdene skulle ligge tilrette for det. I 1979 tok NFO konsekvensen av vanskelighetene og meldte seg inn i den nystartede partipolitisk nøytrale paraplyorganisasjonen Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS). Vår avdeling i YS var Privatansattes Fellesorganisasjon (PRIFO). En håpet ved dette å kunne få større gjennomslagskraft vis à vis N.A.F og flyselskapene.

I 1980 foregikk noe som senere skulle vise seg å bli avgjørende. Riksmeklingsmannens møtebok fra LO-oppgjøret ble ikke knyttet til vår avtale og NFO ble derfor ekskludert på to sentrale punkter: Tak på lønnsglidning og lavtlønnsfondet.

Ved minitariffen 1981 godtok ikke NFO den økonomiske ramme av foran nevnte grunner. Det ble varsel om plassfratredelse og rikslønnsnemnd. Vi fikk medhold av nemnda i å beregne den økonomiske delen som ledd i et eget stadfestet tariffområde.

Resultatet lot seg ikke vente på. Med selvstendig tariffområde i 1981 og anerkjennelse som egen organisasjon med forhandlingsrett, oppnådde vi i 1982 for første gang egne reelle forhandlinger og FLYTEKNIKEROVERENSKOMSTEN så dagens lys.

Selv om alt så lyst ut var det mørke skyer i horisonten. Det var en økende uro i NFO som følge av at YS, for å få hovedavtale som LO, skulle være part i Flyteknikeroverenskomsten. For å beholde endel av selvråderetten søkte NFO egen forbundstatus i YS. Søknaden ble avslått. Utmelding av YS var et faktum i 1983.

Samme år fratrer foreningens første sentralstyreformann - John Giæver - etter 14 års sammenhengende tjeneste for vår organisasjon.

I 1984 forhandlet NFO fram en egen hovedavtale.

Som beskrevet er NFO som frittstående anerkjent organisasjon meget ung, men med mye erfaring fra tidligere vidreverdigheter. Vi er i dag en organisasjon på ca 500 medlemmer på

landsbasis. NFO er blitt en del av fagforeningsnorge, men i dette må man ikke stivne, initiativ må dyrkes.

Når det nå den 6.12.1988 er gått 50 år siden våre kolleger grunnla denne vår skjøre eiendom er det grunn til å minne om hva historien beviser: NFO er avhengig av din støtte, din lojalitet og ditt initiativ for at vi i felleskap skal nå våre mål.

Gratulerer med 50 års dagen.

For Sentralstyret

Erik Throndsen
(formann)

...ooo000ooo...